

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ภาพสะท้อนการก่อสร้างตัวของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทยจากนวนิยายไทย มีความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัยเพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนการก่อสร้างตัวของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทยจากนวนิยายไทย และเพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของนวนิยายที่สะท้อนภาพการก่อสร้างตัวของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทยที่มีต่อผู้อ่าน สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์เรื่องภาพสะท้อนการก่อสร้างตัวของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทยจากนวนิยายไทย มีผลสรุปดังนี้

1. ภาพสะท้อนการก่อสร้างตัวของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทยจากนวนิยายไทย สะท้อนให้เห็นการก่อสร้างตัวของคนไทยเชื้อสายจีน ในด้านการทำงาน ครอบครัวยุคและเครือญาติ คำตั้งสอน ความเชื่อ การดำเนินธุรกิจ และอุปสรรคและการฝ่าฟันอุปสรรค

ในด้านการทำงาน คนไทยเชื้อสายจีนที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยอย่างเลื้อยผืนหมอนเคียว นั้น ที่ปรากฏในนวนิยายไทย ส่วนมากจะเป็นคนยากไร้ หนีสงครามหรือหนียากจน ได้เริ่มทำค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ หนักเอาเบาสู้ง ขยันและอดทนในการทำงาน เพื่อทำมาหากิน และเพื่อเก็บเงินถุงแรก ซึ่งนวนิยายไทยได้สะท้อนให้เห็นว่า ในการทำงานของคนไทยเชื้อสายจีน ประกอบด้วยคุณสมบัติหลาย ๆ ประการ อย่างหนักเอาเบาสู้ง ไม่เกียจงาน กล้าได้กล้าเสีย และให้ความสำคัญกับพวกพ้อง คุณสมบัติเหล่านี้จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการการทำงาน ช่วยให้คนไทยเชื้อสายจีนที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยได้ก่อสร้างตัวอยู่ในประเทศไทยได้ประสบความสำเร็จมากขึ้น

ในด้านครอบครัวและเครือญาติ นวนิยายไทยสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนเข้ามาก่อสร้างตัวอยู่ในประเทศไทย นิยมมีครอบครัวใหญ่ มีลูกหลานจำนวนมาก เพราะพวกเขาเชื่อว่าครอบครัวที่มีคนจำนวนมากจะได้ร่วมแรงร่วมใจทำมาหากิน และคนไทยเชื้อสายจีนเข้ามาก่อสร้างตัวอยู่ในประเทศไทย ส่วนใหญ่มีเมียอยู่ประเทศจีนแล้ว แต่ยังมีจำนวนไม่น้อยแต่งงานกับหญิงไทย เพื่อซื้อที่ดินได้ เพื่อได้ลูกชาย หรือว่าแต่งงานใหม่เพราะว่าภรรยาเก่าอยู่เมืองจีนมาเมืองไทยไม่ได้ และคนไทยเชื้อสายจีนมีความเชื่อว่าครอบครัวที่มีคนจำนวนมากจะได้ร่วมแรงร่วม

ใจทำมาหากินเพื่อสร้างความมั่นคงให้ชีวิตและธุรกิจที่จะทำต่อไป ในครอบครัว ลูกผู้ชายจะช่วย สืบทอดธุรกิจของตระกูลได้ต่อไป ซึ่งคนไทยเชื้อสายจีนให้ความสำคัญกับลูกชายมาก เพราะลูกชายดำเนินหน้าที่ในการสืบทอดตระกูลและเป็นผู้นำของครอบครัว

ในด้านคำสั่งสอน คำสั่งสอนที่หลากหลาย ของคนไทยเชื้อสายจีนที่อพยพเข้ามาก่อร่าง สร้างตัวอยู่ในประเทศไทย และวิธีการสั่งสอนลูกหลานให้เป็นผู้มีคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูกตเวที ความขยันหมั่นเพียร การประหยัด และการถ่อมตัว ที่ปรากฏในนวนิยายไทย เป็นคำสั่งสอนที่มีการสืบทอดมาตั้งแต่โบราณของจีน ในปัจจุบันยังได้รับการยกย่องว่าเป็นสิ่งที่ดี งาม และยังมีการสั่งสอนอยู่ต้อ ๆ ไป สะท้อนให้เห็นว่า คำสั่งสอนเหล่านี้เป็นหลักการสำคัญที่ ช่วยทำให้คนไทยเชื้อจีนสามารถตั้งฐานะ พัฒนาตัวเองได้ดี และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในสังคมไทย

ในด้านความเชื่อ นวนิยายไทยสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนบางคนมีความเชื่อว่า โชคร้ายจากการมีลูก ครอบครัวที่ยากจนมากของคนไทยเชื้อสายจีนบางคน เชื่อว่าลูกที่เกิดมาพา โชคร้ายมาด้วย ทำให้ครอบครัวยิ่งยากจนลำบาก เป็นอุปสรรคในการก่อร่างสร้างตัว คนไทย เชื้อสายจีนเข้ามาก่อร่างสร้างตัวอยู่ในประเทศไทย ยังมีความเชื่อในเรื่องการสร้างฮวงซุ้ย ในธรรมเนียมจีน เมื่อคนเสียชีวิต คนจีนไม่นิยมเผาศพ ส่วนใหญ่จะใช้วิธีฝังศพ โดยเป็นหลุมฝัง ศพที่สร้างเป็นฮวงซุ้ยไว้อยู่ การสร้างฮวงซุ้ยในธรรมเนียมคนจีนถือเป็นเรื่องสำคัญ คนจีนเชื่อว่าถ้า สร้างฮวงซุ้ยได้ดี จะสามารถช่วยลูกหลานเจริญรุ่งเรืองได้ในอนาคต และคนไทยเชื้อสายจีนมี ความเชื่อว่า ฮวงซุ้ยของบ้านและโรงงานจะมีผลต่อครอบครัวกับธุรกิจของตนได้ และคนไทยเชื้อ สายจีนเข้ามาก่อร่างสร้างตัวอยู่ในประเทศไทยยังเชื่อเรื่องโหงวเฮ้ง เชื่อว่าโหงวเฮ้งนั้นจะบ่งบอก ความรุ่งโรจน์ในชีวิตของคน และเชื่อว่าโหงวเฮ้งของคนจะมีผลต่อธุรกิจการงาน และเกี่ยวข้องกับ ธุรกิจการงานว่าจะแจ้งหรือแสง การเลือกใช้คนโดยใช้วิธีการดูโหงวเฮ้งจึงเป็นวิธีเลือกคนที่ สำคัญมากสำหรับคนไทยเชื้อสายจีน

ในด้านการดำเนินธุรกิจ ที่ปรากฏในนวนิยายไทย คนไทยเชื้อสายจีนเข้ามาก่อร่างสร้างตัว อยู่ในประเทศไทย มักจะเริ่มต้นด้วยธุรกิจขนาดเล็ก พอสะสมเงินทองได้จำนวนพอสมควร ก็จะ คิดขยายธุรกิจ ซึ่งนวนิยายไทยได้เสนอแนวคิดว่าการทำธุรกิจนั้น ก้าวแต่ละก้าวจะต้อง ระวังระวัง คิดให้รอบคอบก่อนที่จะก้าว ต้องมีความรับผิดชอบในการทำงาน และต้องประกอบด้วย คุณสมบัติหลาย ๆ ประการอย่างการมีคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียรและ ความอดทน การพึ่งตัวเอง และการประหยัด คุณสมบัติเหล่านี้จะช่วยให้ประสบความสำเร็จใน การดำเนินธุรกิจได้

ในด้านอุปสรรคและการฝ่าฟันอุปสรรค นวนิยายไทยสะท้อนให้เห็นว่า ในช่วงเวลา การก่อร่างสร้างตัวของคนไทยเชื้อสายจีน ก็ต้องเจออุปสรรคต่าง ๆ พวกเขาขยันและอดทนต่อสู้

กับอุปสรรค จนได้ฝ่าฟันอุปสรรค ทำให้ธุรกิจของตนเองมีความก้าวหน้า จนประสบความสำเร็จ การก่อสร้างตัวในเมืองไทย

2. ผลการวิเคราะห์ด้านอิทธิพลของนวนิยายที่สะท้อนภาพการก่อสร้างตัวของคนไทย เชื่อสายจีนในสังคมไทยมีต่อผู้อ่านในด้านต่าง ๆ ได้แก่การชี้้นำในการดำเนินธุรกิจ ด้านการให้แนวคิดในการดำเนินชีวิต และด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมแก่ผู้อ่าน โดยผ่านพฤติกรรมและคำพูดของตัวละครต่าง ๆ ในนวนิยายไทย

ด้านการชี้้นำในการดำเนินธุรกิจ นวนิยายไทยได้ชี้นำวิธีการดำเนินธุรกิจ การรับคนเข้าทำงาน และการจัดการบริษัท โดยผ่านตัวละคร บทสนทนาและการกระทำของตัวละคร ฉาก และเหตุการณ์ต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อผู้อ่านว่า ในการดำเนินธุรกิจ ต้องมีความขยัน อดทน ประหยัด และที่สำคัญต้องมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่ตัวเองดำเนินการ ความซื่อสัตย์สุจริตที่มีต่อลูกค้า และใช้คนให้เป็น ดำเนินธุรกิจให้ดี แล้วธุรกิจของตนเองจะได้มั่นคงมากขึ้น

ด้านการให้แนวคิดในการดำเนินชีวิต นวนิยายไทยได้ให้แนวคิดผ่านวิธีการดำเนินชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนที่อพยพเข้ามาเมืองไทยหลายด้านอย่างชัดเจน เช่น ด้านการสร้างครอบครัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการศึกษา ให้แนวคิดในการดำเนินชีวิตแก่ผู้อ่านว่า ต้องมีความสามัคคีกันและรับผิดชอบต่อกันในครอบครัว ในการประกอบอาชีพ สอนให้ผู้อ่านรู้ว่า ต้องเลือกอาชีพที่ถูกต้องและเหมาะสมกับตนเอง และที่สำคัญคือต้องเป็นอาชีพที่สุจริต ในด้านการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาระดับใดในสาขาใดก็ตาม ผู้เรียนต้องเลือกเรียนตามความพอใจของตนเองและเหมาะสมกับตนเองเป็นประการสำคัญ พ่อแม่หรือผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในกำหนดการเรียนของลูกหลาน แต่ก็ต้องกำหนดด้วยมีเหตุมีผล เพราะว่าการศึกษาเป็นเส้นทางสำคัญไปสู่ประตูแห่งความสำเร็จของลูกหลาน ลูกหลานก็ต้องตั้งใจเรียน ไม่ว่าจะเพื่อตอบแทนพ่อแม่หรือเพื่อศึกษาเป็นคนเก่งที่มีความสามารถ

ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมแก่ผู้อ่าน นวนิยายไทยได้สะท้อนให้เห็นคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามของคนไทยเชื้อสายจีน อย่างเช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูกตเวที ความขยันหมั่นเพียร ความอดทนและการประหยัด นวนิยายไทยได้ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมเหล่านี้แก่ผู้อ่าน โดยผ่านคำพูด เหตุการณ์ต่าง ๆ และการกระทำของตัวละคร ทำให้ผู้อ่านได้รู้สึกและซาบซึ้งในคุณธรรมและจริยธรรมเหล่านี้

5.2 อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ภาพสะท้อนการก่อสร้างตัวของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทยจากนวนิยาย 5 เรื่อง คือ เรื่อง ลอดลายมังกร ของ ประภัสสร เสวิกุล แก๊งดีตระกูลช่ง ของ เพ็ญศิริ โปต้นกลีบสุดท้าย ของ กานติมา โป้เป้ ของ วราภา อาปา ของ จิตรรา ก่อนันทเกียรติ ได้พบว่าวรรณกรรม 5 เรื่องนี้ได้สะท้อนภาพสังคมของคนไทยเชื้อสายจีนอย่างชัดเจน มีมุมมองที่เกี่ยวกับสังคมและคุณธรรมจริยธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนอย่างลึกซึ้งและชัดเจนจากสภาพความเป็นจริง

นวนิยายไทยที่เลือกมาศึกษาวิจัย ได้กล่าวถึงการก่อสร้างตัวของชาวจีนโพ้นทะเล ทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่า คนไทยเชื้อสายจีนที่อพยพเข้ามาในเมืองไทยนั้น ไม่ได้มาเพื่อเบียดเบียนคนไทยหรือทำตัวเกียจคร้าน หรือมองหาผลประโยชน์โดยวิถีทางที่ไม่สุจริตในเมืองไทย หากแต่เป็นกลุ่มคนที่ขยันหมั่นเพียรและมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต กลุ่มชาวจีนพวกนี้ได้ตั้งเนื้อตั้งตัวที่เมืองไทยจากเลื้อฝืนหมอนใบ ทำงานอย่างขยันหมั่นเพียร สร้างธุรกิจใหญ่โตขึ้นมาที่แผ่นดินไทย ทำให้เศรษฐกิจของไทยเจริญรุ่งเรืองขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้ผู้อ่านเห็นว่า ไม่ว่าจะคนชาติใดก็ตาม หากมีความขยันหมั่นเพียรและความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงาน ในการดำเนินชีวิต ย่อมจะประสบความสำเร็จ ซึ่งเกิดอิทธิพลทำให้ผู้อ่านได้นำแนวคิดจากที่ผู้ประพันธ์ถ่ายทอดผ่านนวนิยายนั้นไปต่อยอดขยาย แล่นำไปใช้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของตน

การวิเคราะห์ภาพสะท้อนการก่อสร้างตัวของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย ได้สอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับภาพสะท้อนสังคมจากวรรณกรรมที่อิงอร สุพัทธ์วิณิช (2547 : คำนำ) ได้อธิบายไว้ว่า วรรณกรรมกับสังคมมีความเกี่ยวข้องกันหลายลักษณะ คือ วรรณกรรมจะสะท้อนสังคมให้เราเรียนรู้ว่าเกิดสิ่งใด ๆ ขึ้นในสังคมขณะนั้น ในขณะที่สังคมอาจมีอิทธิพลต่อวรรณกรรมได้ และวรรณกรรมก็อาจส่งอิทธิพลต่อสังคมได้เช่นกัน ในที่นี้ผู้เขียนเลือกตัวอย่างจากนวนิยาย เพราะมีขนาดยาวพอที่จะสะท้อนเรื่องได้มากมาย

ผลของการวิเคราะห์เรื่องภาพสะท้อนการก่อสร้างตัวของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย สอดคล้องกับผลการวิจัยของปีนอนงค์ อ่ำปะละ (2548) เรื่อง ภาพสะท้อนสังคมในนวนิยายของโปต้นตามแนววาทกรรม ซึ่งมีผลการวิจัยคือ นวนิยายกับสังคมมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน สภาพสังคมนั้น ๆ ทำให้โปต้นประพันธ์นวนิยายขึ้น และนวนิยายที่โปต้นประพันธ์ขึ้นนั้นก็ได้อธิบายภาพสังคมที่โปต้นอยู่ และที่สำคัญคือ นวนิยายดังกล่าวได้ให้แนวคิดและทางชี้แนะในการแก้ไขปัญหาให้กับผู้อ่านอีกด้วย

ในด้านอิทธิพลของนวนิยายที่สะท้อนภาพการก่อสร้างตัวของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทยที่มีต่อผู้อ่าน ได้สร้างประโยชน์มากมายต่อสังคมต่อผู้อ่าน ผู้อ่านนอกจากได้รับความรู้

เกี่ยวกับด้านการเนินธุรกิจแล้ว ยังได้รับแนวคิดในการดำเนินชีวิต ซึ่งทั้งสองอย่างนี้สามารถเป็นไปในแนวทางที่ดีนั้น ต้องควบคู่ด้วยคุณธรรมและจริยธรรมที่ดี ที่เป็นสิ่งที่ผู้แต่งได้สื่อผ่านวรรณกรรมเพื่อโน้มน้าวให้ผู้อ่านปฏิบัติความประพฤติที่ดีตามตัวละคร สร้างความสุขสงบให้กับสังคม

การวิเคราะห์อิทธิพลของนวนิยายที่สะท้อนภาพการก่อร่างสร้างตัวของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทยที่มีต่อผู้อ่าน ได้สอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับอิทธิพลจากวรรณกรรมที่ต่อสังคมที่ตรีศิลป์ บุญจจร (2542 : 5-7) ได้อธิบายไว้ว่า วรรณกรรม หรือนักเขียนมีอิทธิพลต่อสังคม นักเขียนที่ยิ่งใหญ่ นอกจากจะเป็นผู้สร้างสรรค์วรรณกรรมให้มีชีวิต โน้มน้าวจิตใจผู้อ่านแล้ว ยังเป็นผู้มีทัศนะกว้างไกลกว่าคนธรรมดา อิทธิพลของวรรณกรรมต่อสังคมอาจเป็นไปได้ทั้งด้านอิทธิพลภายนอก เช่น การแต่งกาย หรือการกระทำตามอย่างในวรรณกรรม และอิทธิพลภายในคืออิทธิพลทางความคิด การสร้างค่านิยมรวมทั้งความรู้สึกนึกคิด นักเขียนจึงมีบทบาทในฐานะผู้นำแนวความคิดของสังคมและผู้นำทางวัฒนธรรมที่สำคัญยิ่ง

กล่าวโดยสรุปแล้ว นวนิยายไทยที่เลือกมาศึกษาวิจัย ได้แสดงให้เห็นภาพสะท้อนการก่อร่างสร้างตัวของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทยอย่างชัดเจน และได้ส่งอิทธิพลในด้านคุณธรรมจริยธรรมต่อผู้อ่านอย่างลึกซึ้ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของอิงอร สุพัญญู (2547 : คำนำ) ว่าส่วนใหญ่แล้ว วรรณกรรมจะเป็นเครื่องสะท้อนสังคมได้ดี ในที่นี้ผู้เขียนเลือกตัวอย่างจากนวนิยายเพราะมีขนาดยาวพอที่จะสะท้อนเรื่องได้มากมาย

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ควรวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนในด้านอื่นจากนวนิยายเรื่องลอคลายมังกร ของ ประภัสสร เสวิกุล แก๊งดีตระกูลช่ง ของ เพ็ญศิริ โปต้นกลีบสุดท้าย ของ กานติมา โป้เบ๊ ของ วราภา อาปา ของ จิตรรา ก่อนันทเกียรติ

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบวิธีการก่อร่างสร้างตัวและวิธีการดำเนินธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทยโดยการวิเคราะห์จากวรรณกรรมไทยกับการเก็บข้อมูลภาคสนามจากนักธุรกิจคนไทย